

Månadsrapport september 2003 Ottenby fågelstation

Ringmärkning

Totalt ringmärktes 3422 fåglar av 87 arter, varav 2774 exemplar av 59 arter i den standardiserade fångsten (se tabell). Vadarburarna på udden användes t.o.m. 5 september och gav 25 vadare av 9 arter, samt 7 individer av 2 övriga arter (se tabell). Under mulna nätter med frisk vind skedde ibland fångst med håv och strålkastare. Rovfågelfällan på Schäferiängarna aktiverades 21 september, men gav ingen fångst.

Till skillnad från förra hösten fångades en del kungsfågel under slutet av månaden. Början på kraftiga invasionsrörelser av blåmes märktes under slutet av månaden, då även många grönsiskor uppträdde. Månadssummorna blev 260 respektive 160 st. Hela 168 taltrastar ringmärktes 30 september, vilket gav totalt 197 ringmärkta i september. Vid ett regnväder just vid tiden för nedtagning av näten 11 september gick en forsärla ned för att rasta öster om stationen och hamnade i Ängsnäten. Den är blott den andra ringmärkta någonsin på Ottenby fågelstation! Bland andra ovanligare fångstarter kan nämnas sandlöpare 2, skogsduva 1, mindre hackspett 1, skärpiplärka 1, taigasångare 1, nötväcka 1, ortolansparv 1 och videsparv 1. Den sistnämnda arten har inte fångats sedan 1996.

Summering av den standardiserade ringmärkningen i stationsträdgården september 2003

Art	Antal
Sparvhök	28
Skogsduva	1
Större hackspett	5
Mindre hackspett	1
Ladusvala	6
Hussvala	5
Trädpiplärka	18
Gulärta	1
Forsärla	1
Sädesärta	29
Gärdsmyg	16
Jämsparv	15
Rödhake	1056
Näktergal	3
Blåhake	8

Art	Antal
Taigasångare	1
Grönsångare	6
Gransångare	20
Lövsångare	221
Kungsfågel	195
Grå flugsnappare	114
Mindre flugsnappare	3
Halsbandsflugsnappare	1
Svartvit flugsnappare	9
Svartmes	2
Blåmes	242
Talgoxe	7
Nötväcka	1
Trädkrypare	9
Törnskata	18

Rödstjärt	74
Buskskvätta	1
Stenskvätta	2
Koltrast	1
Taltrast	193
Rödvingetrast	1
Dubbeltrast	1
Gräshoppångare	5
Sävsångare	31
Rörsångare	7
Höksångare	2
Ärtsångare	82
Törnsångare	31
Trädgårdssångare	41
Svarthätta	36

Gråsparv	3
Pilfink	11
Bofink	28
Bergfink	5
Grönfink	16
Steglits	4
Grönsiska	124
Hämpling	1
Gråsiska	1
Rosenfink	1
Gulspurv	1
Ortolansparv	1
Videsparv	1
Sävspurv	27
Summa	2774

Summering av ringmärkning av fåglar fångade i vadarburar september 2003

Art	Antal
Strandskata	2
Större strandpipare	3
Kustsnäppa	1
Sandlöpare	2
Spovsnäppa	1
Kärnsnäppa	13

Art	Antal
Brushane	1
Grönbenä	1
Drillsnäppa	1
Sädesärla	1
Stare	6
Summa	32

Summering av övrig ringmärkning september 2003

Art	Antal
Ejder	4
Sparvhök	6
Större strandpipare	3
Kärnsnäppa	6
Gråtrut	3
Havstrut	1
Större hackspett	1
Ladusvala	2
Skärpiplärka	1
Gulärla	3
Sädesärla	129
Gärdsmyg	1
Järnsparv	2
Rödhake	94
Rödstjärt	7
Koltrast	1
Taltrast	4
Sävsångare	2

Art	Antal
Härmsångare	1
Ärtsångare	4
Trädgårdssångare	2
Svarthätta	1
Lövsångare	7
Kungsfågel	8
Grå flugsnappare	6
Mindre flugsnappare	1
Svartmes	2
Blåmes	18
Talgoxe	1
Törnskata	1
Bofink	1
Bergfink	1
Grönfink	2
Grönsiska	56
Summa	382

Andfänget

Totalt ringmärktes 217 vattenlevande fåglar av 5 arter samt 1 fågel av 1 övrig art (se tabell). Från änderna insamlades, som brukligt, avföringsprov för studier rörande influensa.

Summering av ringmärkning av fåglar fångade i andfänget september 2003

Art	Antal
Bläsand	3
Kricka	8
Gräsand	202
Stjärtand	3

Art	Antal
Sothöna	1
Sådesärila	1
Summa	218

Forskningsprojekt

Insamlingarna från fåglar fångade i andfänget gällde influensa, antibiotikaresistens och enterovirus. Blodprover från säv- och rörsångare insamlades fortsatt till Ulf Ottosson, zoologiska avdelningen, ekologiska institutionen, Lunds universitet, för utprovning av en metod att analysera arternas förmodat helt skilda flyttstrategier. De etologiska studierna gällande evolutionen av fåglars flyktbeteenden bedrevs även denna månad av Ulrika Kaby och Johan Lind, zoologiska institutionen, Stockholms universitet. Några rödhakar hämtades av Rachel Muheim, zoologiska avdelningen, ekologiska institutionen, Lunds universitet, för särskilda orienteringsförsök. Rödhakar och *Campylobacter* studerades av Jonas Waldenström, zoologiska avdelningen, ekologiska institutionen, Lunds universitet, m.fl. Fjädrar insamlades av lövsångare, gransångare och grönsångare för tester av Anders Hedenström, avdelningen för teoretisk ekologi, ekologiska institutionen, Lunds universitet. Alla forskningsprojekt har godkänts i etiska prövningar.

Praktiskt arbete

Tillverkning av nya vadarburar påbörjades och tog mycket tid. Planeringen av en renovering av ringmärkningslabbet har påbörjats.

Guidningar

17 sällskap fördelade på 19 grupper guidades i fångsten. Totalt 302 personer varav 243 vuxna och 59 barn.

Septembermötet

Årets upplaga av det traditionella septembermötet blev en succé. Hela 88 personer deltog under dagen, som innehöll skådning, tipspromenad, ringmärkning, föredrag, middag och bildspel. På eftermiddagen bjöds föredrag av Thord Fransson (”Ringmärkning – en mångsidig

verksamhet”), Martin Stervander (”Kommer flyttfåglarna tidigare nu för tiden? 55 års data från Ottenby ger svaret”), Ulf Ottosson (”Bland trädgårdssångare och tigerfinkar i Nigeria”) och Björn Olsen (”Sprider flyttfåglarna sjukdomar till människan?”). Därefter följde festmiddag på Restaurang Fågel Blå, varpå Lars B Eriksson avslutade med bildspelet ”Kazakstan – bland tofsbivråkar, ibisnäbbar och blåhakar”.

Fågelobservationer

Den honfärgade **alförrädaren** observerades utanför udden ända till 27 september, därefter verkar den – efter ett halvår vid Ottenby – ha försvunnit. Den **amerikanska tundrapiparen** återupptäcktes och sågs en sista gång 10 september, då den ruggningen till vinterdräkt var långt skriden. Samma dag sträckte en adult hane **stäpphök** ut från udden. Dagen därpå smet en **flodsångare** ur fångsten. Den 12 till 13 september noterades en rastande **fjällpipare** i området och 14 september var det dags för nästa rara *Locustella*-sångare. En **vassångare** siktades rastande i tokbuskarna vid Orminge rör – ett mycket ovanligt höstfynd. En ung **stäpphök** höll till i området 16 september. Den 19 september inträffade det unika att alla tre raser av **prutgås** – nominatrasen *Branta bernicla bernicla*, ”**ljusbukig prutgås**” *B. b. hrota*, och ”**svartbukig prutgås**” *B. b. nigricans* – observerades i området! Även 20 september sågs ”**ljusbukig prutgås**”, hela 15 000 **bläsänder** på sträck och en **bredstjärtad labb**. Två dagar senare passerade dess mindre släkting – en **fjälllabb**. Under hela månaden rastade enstaka **kaspiska trutar** på udden med som mest 10 ex 23 september. Udden besöktes av en **vit stork** på sträckförsök 24 september, men med anledning av en gul ring på benet förmodades den härstamma från Ölands djurpark. En **prärielöpare** upptäcktes lagom till septembermötet den 27 och följdes av den fångade **taigasångaren** i trädgården 28 september. En **vitnäbbad islom** siktades 29 september och månaden avslutades med ytterligare en observation av **prärielöparen**.

Martin Stervander

platschef Ottenby fågelstation